

RIKSDAGENS SVAR 364/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om godkännande av Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om godkännande av Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp och till lagar som har samband med den (RP 282/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har

godkänt konventionen i propositionen till den del den hör till Finlands behörighet.

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 43/2010 rd).

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europarådets på Lanzarote den 25 oktober 2007 ingångna konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella över-

grepp gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 1 kap. 11 § 2 mom., 8 kap. 1 § 5 mom. och 6 § 3 mom., 17 kap. 18 § 1 och 4 mom. och 19 § samt 20 kap. 6 och 7 §, 8 a § 1 mom., 10 § 2 mom. och 11—13 §, sådana de lyder, 1 kap. 11 § 2 mom. i lagarna 650/2004, 743/2006 och 212/2008, 8 kap. 1 § 5 mom. och 6 § 3 mom. i lag 1161/2005, 17 kap. 18 § 1 och 4 mom. och 19 § i lag 650/2004 samt 20 kap. 6 och 7 § och 10 § 2 mom. i lag 563/1998, 8 a § 1 mom. i lag 743/2006, 11 § i lag / , 12 § i lag / och 13 § i lag 650/2004, samt
fogas till 20 kap. nya 7 a, 8 b och 8 c § som följer:

1 kap.

Om tillämpningsområdet för finsk straffrätt

11 §

Kravet på dubbel straffbarhet

Även om lagen på gärningssorten inte föreskriver något straff för gärningen, tillämpas finsk lag på gärningen om den har begåtts av en finsk medborgare eller en i 6 § 3 mom. 1 punkten avsedd person och straff för gärningen föreskrivs

1) i 11 kap. 5 eller 6 §, om gärningen utgör sådan krigsförbrytelse eller grov krigsförbrytelse eller medverkan till sådana, som avses i artikel 15 i det andra protokollet till Haagkonventionen från år 1954 om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt,

2) med stöd av 15 kap. 12 a § i 1—9 § i det kapitlet,

3) i 16 kap. 1—3 § och även om en person som avses i 40 kap. 11 § 2, 3 eller 5 punkten eller en sådan utländsk tjänsteman som är anställd hos Internationella brottmålsdomstolen är föremål för brottet,

4) i 16 kap. 13, 14 och 14 a § och även om dessa paragrafer tillämpas med stöd av 20 § i det kapitlet,

5) i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §,

6) i 20 kap. 6, 7 eller 8 a—8 c §,

7) i 20 kap. 1—5 § eller 9 eller 9 a §, om gärningen riktar sig mot en person som är under 18 år, eller

8) i 40 kap. 1—4 §, om gärningsmannen är en riksdagsledamot, en utländsk tjänsteman eller en ledamot av ett utländskt parlament.

8 kap.

Om preskription

1 §

Preskription av åtalsrätten

Åtalsrätten för sexuellt utnyttjande av barn och grovt sexuellt utnyttjande av barn preskriberas tidigast då målsäganden fyller 28 år. Detsamma gäller våldtäkt, grov våldtäkt, tvingande till samlag, tvingande till sexuell handling, sexuellt utnyttjande, koppleri, grovt koppleri, människohandel och grov människohandel som riktat sig mot en person som inte fyllt 18 år. Åtalsrätten för lockande av barn i sexuella syften enligt 20 kap. 8 b § 2 mom. preskriberas då den som utsetts för brottet fyller 23 år.

6 §

Preskription som förhindrar utdömande av straff

För brott som avses i 1 § 5 mom. får straff inte dömas ut efter det att den tid som nämns i 2 mom. i denna paragraf har löpt ut och tio år har

förflutit från det att den som utsattes för brottet fyllde 28 eller 23 år.

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

18 §

Spridning av pornografisk bild

Den som tillverkar, saluför eller till uthyrning bjuder ut eller på något annat sätt erbjuder eller gör tillgängliga, tillhandahåller, för in i eller ut ur Finland eller genom Finland till ett annat land eller på något annat sätt sprider verklighetsbaserade eller verklighetstroga bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar

- 1) barn,
- 2) våld, eller
- 3) konsumgäns med djur,

ska för *spridning av pornografisk bild* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Som barn betraktas den som är yngre än 18 år och den vars ålder inte kan utredas, om det finns grundad anledning att anta att personen är yngre än 18 år. En bild eller bildupptagning är verklighetsbaserad på det sätt som avses i 1 mom. om den har tillkommit i en situation där ett barn varit föremål för en verklig sedlighetssårande handling, och verklighetstrogen om den är förvillande lik en bild eller en bildupptagning som framställts genom fotografering eller på motsvarande sätt och föreställer en situation där ett barn är föremål för en sedlighetssårande handling. Definitionen av verklighetsbaserad och verklighetstrogen tillämpas på motsvarande sätt i sådana fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten.

19 §

Innehav av barnpornografisk bild

Den som obehörigen innehar en bild eller bildupptagning som på ett i 18 § avsett sedlig-

hetssårande sätt visar barn, ska för *innehav av barnpornografisk bild* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För innehav av barnpornografisk bild döms också den som mot betalning eller annars genom avtal skaffat tillgång till en sådan bild eller bildupptagning som avses i 1 mom. så att den utan lagring är tillgänglig i hans eller hennes dator eller motsvarande tekniska anordning.

20 kap.

Om sexualbrott

6 §

Sexuellt utnyttjande av barn

Den som genom beröring eller på något annat sätt utsätter ett barn som är under 16 år för en sexuell handling som är ägnad att skada barnets utveckling eller förmår barnet att företa en sådan handling, ska för *sexuellt utnyttjande av barn* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

För sexuellt utnyttjande av barn döms också den som har samlag med ett barn som inte har fyllt 16 år, om inte brottet bedömt som en helhet är grovt på det sätt som avses i 7 § 1 mom. För sexuellt utnyttjande av barn döms dessutom den som handlar på ett sätt som avses i 1 mom. eller ovan i detta moment med ett barn som har fyllt 16 men inte 18 år, om gärningsmannen är barnets förälder eller står i en ställning till barnet som motsvarar en förälders och bor i samma hushåll som barnet.

Försök är straffbart.

7 §

Grovt sexuellt utnyttjande av barn

Om

1) gärningsmannen har samlag med ett barn som inte har fyllt 16 år eller, i ett fall som avses i 6 § 2 mom., med ett barn som har fyllt 16 men inte 18 år, eller

2) vid sexuellt utnyttjande av barn

a) brottet begås mot ett barn vars ålder eller utvecklingsnivå är sådan att brottet är ägnat att orsaka barnet synnerlig skada,

b) brottet begås på ett synnerligen förödmjukande sätt, eller

c) brottet är ägnat att orsaka barnet synnerlig skada på grund av det speciella förtroende som barnet hyser för gärningsmannen eller på grund av att barnet på något annat sätt står i särskilt beroende ställning till gärningsmannen,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt sexuellt utnyttjande av barn* dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

Försök är straffbart.

7 a §

Begränsningsbestämmelse

En handling anses inte som sexuellt utnyttjande av barn eller som i 7 § 1 mom. 1 punkten avsett grovt sexuellt utnyttjande av barn, om den inte kränker den sexuella självbestämmanderätten för den som utsattes för handlingen och det inte råder någon stor skillnad i ålder samt själslig och kroppslig mognad mellan parterna.

8 a §

Köp av sexuella tjänster av ung person

Den som genom att utlova eller ge en ersättning får någon som är under 18 år att ha samlag eller företa någon annan sexuell handling, ska för *köp av sexuella tjänster av ung person* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

8 b §

Lockande av barn i sexuella syften

Den som föreslår ett möte eller andra kontakter med barn så att det av förslagets innehåll eller av omständigheterna annars framgår att syftet är att på det sätt som avses i 17 kap. 18 § 1 mom. tillverka bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar ett barn

eller att rikta ett brott som avses i 6 eller 7 § i detta kapitel mot ett barn, ska för *lockande av barn i sexuella syften* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, döms för lockande av barn i sexuella syften också den som lockar en person som är under 18 år att ha samlag eller företa någon annan sexuell handling på ett sätt som avses i 8 a § eller uppträda i en anordnad pornografisk föreställning.

Försök till ett brott som avses i 2 mom. är straffbart.

8 c §

Besökande av en barnpornografisk föreställning

Den som besöker en anordnad föreställning där en person som inte har fyllt 18 år uppträder på ett sedlighetssårande sätt, ska för *besökande av en barnpornografisk föreställning* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

10 §

Definitioner

Med *sexuell handling* avses i detta kapitel en handling som har en väsentligt sexuell innebörd med hänsyn till gärningsmannen och den som handlingen riktade sig mot samt omständigheterna vid handlingen.

11 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 3 och 4 § eller i 5 § 1 mom. 4 punkten och som riktat sig mot en person som har fyllt 18 år, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

12 §

Åtgärdseftergift

Om målsäganden av egen fast vilja ber att åtal inte ska väckas för ett brott som avses i 1 § och brottet har riktat sig mot en person som har fyllt 18 år, har åklagaren rätt att låta bli att väcka åtal, om inte ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver att åtal väcks.

13 §

Juridiska personers straffansvar

På koppleri och grovt koppleri tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar. Detsamma gäller ett i 8 b § 1 mom. avsett brott där någon föreslår ett möte eller andra kontakter med barn i syfte att tillverka bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar ett barn.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 och 11 § i lagen om näringsförbud

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om näringsförbud (1059/1985) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1220/1997, och fogas till 3 §, sådan den lyder i lag 1220/1997, ett nytt 3 mom. som följer:

3 §

Förutsättningarna för näringsförbud

Dessutom kan en person som avses i 2 § meddelas näringsförbud, om han eller hon vid drivandet av rörelse har gjort sig skyldig till

1) ett brott som är straffbart enligt 17 kap. 18 eller 18 a § i strafflagen (39/1889) eller försök eller medverkan till ett sådant brott,

2) ett brott som är straffbart enligt 17 kap. 19 § i strafflagen eller medverkan till ett sådant brott, eller

3) ett brott som har riktat sig mot en person som är yngre än 18 år och som är straffbart enligt 20 kap. 9 eller 9 a § eller 25 kap. 3 eller 3 a §

i strafflagen eller försök eller medverkan till ett sådant brott.

11 §

Tillfälligt näringsförbud

Om en person som avses i 2 § är misstänkt eller åtalad för brott som begåtts vid drivande av rörelse och det kan anses sannolikt att näringsförbud kommer att meddelas, kan domstolen på yrkande av åklagaren meddela personen i fråga tillfälligt näringsförbud, om det behövs för att förhindra rörelse som ska anses skadlig eller ett brott som avses i 3 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 25 och 25 d § i barnskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnskyddslagen (417/2007) 25 § 3 mom. och 25 d § 3 mom., sådana de lyder i lag 88/2010, samt
fogas till 25 §, sådan den lyder i lagarna 88/2010 och 1391/2010, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

25 §

Anmälningsskyldighet

De personer som avses i 1 mom. är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till polisen, när de på grund av omständigheter som de har fått kännedom om i sin uppgift har skäl att misstänka att ett barn utsatts för en gärning som är straffbar enligt 20 kap. i strafflagen (39/1889).

Oberoende av vad som bestäms i 1 och 3 mom. gäller det som särskilt bestäms eller föreskrivs om tystnadsplikten i anslutning till bikt eller annan själavård.

25 d §

Barnskyddsmyndigheternas anmälningsskyldighet och lämnande av sekretessbelagda uppgifter till polisen

Barnskyddsmyndigheterna ska trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till polisen om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn i sin uppväxtmiljö utsatts för en gärning som är straffbar enligt 21 kap. i strafflagen och för vilken det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. I 25 § 3 mom. i denna lag föreskrivs om barnskyddsmyndigheternas skyldighet att göra en anmälan till polisen om sådana gärningar mot barn som är straffbara enligt 20 kap. i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 6 § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 § 2 mom., sådant det lyder i lag 654/2004, som följer:

6 §

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en enskild person rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att kunna åta sig en upp-

gift som varaktigt och i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag ska ges in till en arbetsgivare eller myndighet i enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

(504/2002). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för en sedlighetssårande gärning enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 § i strafflagen, för sexualbrott enligt 20 kap., för dråp enligt 21 kap. 1 §, för mord enligt 21 kap. 2 §, för dråp under förmildrande omständigheter enligt 21 kap. 3 § eller för grov misshandel enligt 21 kap. 6 §, för grovt rån enligt 31 kap. 2 § eller för narkotikabrott enligt 50 kap. i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom

vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott som de ovannämnda med stöd av tidigare lag. I utdraget antecknas dessutom uppgifter om böter som har dömts ut för brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 § och 20 kap. i strafflagen och som införts i det bötesregister som avses i 46 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Utdraget är avgiftsfritt.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 15 mars 2011